



## Universitätsbibliothek Paderborn

**Elogia Societatis Iesu Sive Propvgnacvlvm: Pontificum,  
Conciliorum, Cardinalium, Antistitutum, nec non  
Imperatorum, Regum, Principum & aliorum Virtute,  
Religione, omniq[ue] Literatura illustrium (etiam ...**

**Gomez, Cristobal**

**Antverpiæ, 1681**

Vincentius Laureus n. 11

**urn:nbn:de:hbz:466:1-38486**

eius Apostolico munere , sic in ipsis , & Sociorum laudem erupit:  
 Gloriosum Nomen Apostoli , quod fidelis Dei seruus Apo- <sup>Iij cum</sup>  
 stolicis factis , & sanctitate non solum sibi , sed etiam suis : vn- <sup>Xavierio</sup>  
 de qua Lusitanum Imperium per Europam , Africam , Af- <sup>Indiarum</sup>  
 siam , & nouum pater orbem , omnes de Societate IESV <sup>Apostolo,</sup>  
 Apostoli nominantur. <sup>Apostoli nominantur.</sup> Sic in Imag. 1. sac. Soc. lib. 5. cap. 2. fol. 603.

10. A IACOBO SABELLO : Qui (cum Rome hec opinio  
 percrebuisse , ad corrigendos mores , restituendamque religionem  
 haud aliud praesentius oblatum esse remedium , quam hominum So-  
 cietatis , quam plurimum operâ uti:) hac dubius opinione , ubi à  
 Pio IV. eius in Urbe Vicarius constitutus esset , accersito Lainio Ge-  
 nerali ait , Id se oneris subiisse minimè inuitum , sperantem eā <sup>Card. Sa-</sup>  
 viā in diuini cultus ornatum , & incrementum nonnihil col- <sup>bellus So-</sup>  
 locaturum , idque adiumento in primis Societatis. Et quo- <sup>cietati ini-</sup>  
 niam recta populi institutio emendatioque à Sacerdotibus <sup>examen</sup>  
 idoneis pendeat , decretum sibi , deliberatumque esse nem- <sup>committit.</sup>  
 nem ad Sacerdotalem gradum efferre , qui ab hominibus  
 nostris non probaretur. Proinde duos legeret à pietate , pru-  
 dentiaque , ac doctrina idoneos viros , qui de initiandorum  
 doctrina , & facultate periculum facerent , quorum iudicio  
 staretur. Hac ille Par. 2. Hist. Soc. lib. 4. num. 8.

11. A VINCENTIO LAVREO Episcopo Montis Regalis in <sup>Litera ad.</sup>  
 subalpinis , ac demum Cardinali , Turnonij Cardinalis nomine ad <sup>Gener.</sup>  
 Generalem Lainium sic scribente : Incolmis (inquit) Dei gratia <sup>Lainium,</sup>  
 Cardinalis Turnonius in Gallias venit : sed cum magno ani- <sup>in quibus</sup>  
 mi sui dolore religionis res ita perturbatas inuenit , nullus vt <sup>Turonense</sup>  
 propè in hoc Regno sit locus , quem non aliqua ex parte hæ- <sup>Collegium</sup>  
 retica lues contaminarit. Cum vero aduentu suo partim se- <sup>Societati</sup>  
 ditiones graues , vel iam ardentes extinxerit , vel orientes op- <sup>desertur.</sup>  
 presserit , partim Christianissimo Regi per literas malorum  
 remedia , viisque ad vim ac fraudes seditiosæ huius , & con-  
 sceleratæ sectæ repellendas proposuerit ; nequaquam deesse  
 Turnoni vult solo suo natali. Id cum oppidum sit octingen-  
 tis

tis circiter domicilijs frequens ad Rhodanum situm, ac sapientiae studiosos non pauciores mille ducentis habeat propter opportunitatem Collegij, quod suis ibi impensis Cardinalis ædificauit, proximè ab tetræ huius pestis periculo abest. Quam id loci haud quaquam effugisset, nisi & popularium aduersus Cardinalem amor eximius, & obseruantia defendisset; & vigil prudensque fratri filij custodia, qui Turnoniacæ domus generosa stirps, vel cum vitæ discrimine maiorum suorum illustria premens vestigia, noua hæc pietatis inuenta eorumque fautores propulsare, & oppugnare nunquam destitit: adeo ut ab inimicis fidei ad contumeliam (vt ipſi renuntur) monstretur digito, & Papista vocetur. Iam vero Cardinalis pro optima opinione, quam semper de sanctimonia vitæ, doctrinæque integritate sacratissimæ Societatis Iesv habuit; persuadet sibi suam hanc patriam contra impetum quemuis, fraudemque tartaream reddere inexpugnabilem posse, si praefidum ei de Vestris hominibus imponat, si umque Collegium custodiæ Societatis fidæ, sanctæque committat. Neque vni tantum oppido, sed toti Regno sperat se ingens commodum allaturum. Etenim Collegium per opportunum cum sit tum situ, & opulentia oppidi, tum ædium magnificencia, & bis mille francorum annuo vectigali, præterquam quod discendi cupidos eo ut commeent, allicit; potest etiam multos è Societate præstantes enutrire viros, quos per Gallias sparsos certa spes est ubique innocentia vitæ, ac Dei verbo eiecturos, iugulaturosque Catholicæ fidei hostes, & in pristinum Religionis splendorem Regnum omne restituturos. Nec leue erit commodum tam multos adolescentes, ex quibus deinde Antistites, Religiosi viri, magni Cancellarij, Præsides, Consiliarij, Senatores, ac ceteri Magistratus, Regnique administrari creantur; à primis annis in sancto Dei timore educari, & Catholicæ custodia pietatis. Atque adeo haud mentiar, si huius mali originem ab talibus personis affirmem esse. Fecisset Deus ut omni Gallia Societatis stru-

cta

Optima  
Cardinalis  
opinio de  
sanctimo-  
nia, &  
doctrina  
Societatis.

Qua Prae-  
fidum est  
inexpu-  
gnabile: &  
commoda  
toti Regno  
Gallie:

Propter  
præstantes  
viro, quos  
enutrit.

Fidei Ca-  
tholicae ho-  
stes iugu-  
laturos &  
inventu-  
tem in Dei  
timore  
educaturos.

Eius Colle-  
gia deside-  
rantur in  
Gallia.

Etia Collegia essent: non ita laborandum Pontifici summo es-  
set ad populum olim pietate inclytum in sanctæ Sedis obse-  
quio, & Matris Ecclesiæ gremio retinendum. Id adeo ex-  
perimentum apertè monstrat, quod Billomum atque Apa-  
miæ Gallicanæ Vrbes, quamvis regionibus vitio contactis  
vndique obsideantur; tamen & sc, & multas circa oras ab  
infanda contagione liberas seruauerunt. Huius rei gratia qui-  
uis fidelis Christi cultor diuinæ bonitati gratias debet agere,  
quod in hisce summis calamitatibus, quasi è cælo dimittere  
ad nos hanc verè Cælestem Societatem, dignata est. Cui cum  
Tu, Pater summe obseruande, merito præsis, cuius magnam  
incorruptamque sapientiam, prudentiam, & sanctos mores  
cognitos habet, plurimique, ut debet, facit Cardinalis, tanto  
acrius confirmat suum honestum hoc votum, atque inflam-  
mat. Ideoquæ iusit me tibi nomine suo, quod his literis facio,  
significare, mentem hanc eius esse, ut suum illud Collegium  
sanctæ huius Societatis sit. *Hæc tenus Vincentij literæ date Kalend. Octobris. Ita in ead. Par. 2. Hist. Soc. lib. 4. n. 85.*

*Ad popu-  
lum in Se-  
dis Apost.  
obsequio  
retinen-  
dum.*

*Quæ ser-  
vant Vrbes  
ab heresis  
contagio.*

*Verè cele-  
stis Socie-  
tas, ac  
sancta.*

12. A CHRISTOPHORO MADRVTIO Cardinali legato:  
is cum in assignandis redditibus Collegio Materatenſi difficultatis ali-  
quid interuenisset; & cum ab Oliuerio, & dicti Collegij Rectore in-  
uiseretur, magna voce (& aderant plurimi) velut concionabundus  
extollere miris laudibus Societatem aggressus, præter cetera, Gratias,  
dixit, ab omnibus Deo agendas, quod tali tempore, talem or-  
bi terrarum hominum cætum dedisset: ac bonam deinde de pe-  
cunia sua stipem ad Collegium misit suum mittentis nomen quam-  
quam frustra, cupiens ignorari. Ita Ibid. lib. 5. n. 85.

*Cetus, ob  
quem Deo  
agenda  
gratias.*

13. AB ALEXANDRO FARNESTIO, cuius tanta in Societa-  
tem benignitas, ut diceret Generali Lainio, cum quo multa ad ani-  
mum suum spectantia æger decumbens communicauit, Societatis  
causa quamplurimum agere ad neminem omnium, quam al-  
se prius pertinere, eo nimis Officio, quo gloria stirpis  
facta tueri gentiles, & cumulare pietas iubet. Ita Ibidem lib. 5.  
n. 145. Innatus sane tanto Principi amor, & benignitas insignis, &

*Card. Far-  
nestij in So-  
cietatem  
benignitas.*